

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Impetus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Et salacitatis signum ipsa Sus, qua pecude, ait Cicero, nihil genuit natum secundum, neque aliam ejus improbitatis causam afferunt, quam & multiplicem & assiduam voracitatem: cum longe aliter evenire in agrestibus videamus, quippe qui semel, & eodem fere omnibus die, ut Plutarchus ait, æstate scilicet incipiente foetum edant, unde vulgatum est dicitur, *Non expectandum ulterius pluviam, cum Sus peperit*. Itaque nonnulli Suem hanc pro æstate ponunt, de quo quidam versus vulgatus à Plurarcho recitatus:

Μηκέτι τυκτός ὕεν ἤκεν τέκη ἀγροτέρα σὺς.

Domesticæ vero & sapius, & quocunque tempore pariunt, propter eam quam diximus pabulorum ubertatem, quæ genituræ redundantia plantis etiam, nedum animalibus affatim subministrat. Eandem in homine salacitatis causam tradit Empedocles. Hinc ait etiam Eurip. *ἐν πλησμονῇ τοῖς κόπραις, ἐν πεινώντι δὲ ἡ κόπραις ποικεῖ*, *amara Cyprus est esurientibus*. Nostri dixerunt. *Sine Cereve & Baccho friget Venus*. Sane quidem Ægyptii mortuorum ventres eximere, & in sole discindere soliti sunt: ut qui scelerum omnium causa essent, atque ita vel expiarent, vel uti de impulsore pœnas sumere viderentur. Huic vero salacitati congrue videtur illud, quod *χοιρροπυλαίον* verbum à Porco finxere, quod corpus prostitueret, quæstuique exponere significaret. Apud Aristophanem *χοῖρον*, id est, Porcum, pro muliebri natura positum invenies, ac nostri identidem Porcum, virgineum inguen blando & jocosio vocabulo appellaverunt. Idem subare dicunt nequitia verbum, quo in Epodis utitur Horatius ad rem impudicam translatus, quod est perditæ impudenterq; & brutorum more commiseri.

Terentius in Eunuchis.

Od. 12.

ANNORUM CERTUS NUMERUS. CAP. XVII

In portentis vero Porcellos supra mammarum numerum editos, tot annorum esse significatores volunt, quot numero nati sunt: ideoq; Porcam eam, quæ Lavinii triginta capitum foetum peperit, portendisse volunt, xxx. annos illis exigendos fuisse, priusquam Lavinienfes oppidum Albam conderent: parere enim oportet Porcos quot mammæ habent, ut observat Varro: si minus pariant fructuariam idoneam non esse; si plures, portentum. Ejus autem Suis quæ fuerit Æneæ portento, ac Porcorum vestigia, suis adhuc temporibus apparuisse affirmat Varro. Idem, quod eorum simulacra athena in publico loco statuta erant, & corpus matris sacerdotibus, quasi in sacrificio fuerit, ostentabatur. Ita nullo unquam tempore defuerunt, qui sub divini cultus velamento, hujusmodi aliquo invento rudes insipientium mentes per superstitionem modo hanc, modo illam deludere cogitarent.

Porci portentoja.

LATRO. CAP. XVIII.

Neque quidem prætereunda Sus est tot antiquis scriptoribus celebrata, quam Cromyoniam nuncupatam, ut prædictum est, Theseus dicitur sustulisse: cujus rei meminit Plutarchus & Strabo. Sunt qui fabulose, ut ejusmodi pleraque, certamen id à Græcis confictum putent: fuisse vero hanc mulierem, quæ latrocinii regionem omnem infestarent, nonnulli prodidere. Sunt qui Aprum Psalmo 80. *Exterminavit eam Aper de silva*, pro caco demone intelligant. Sunt qui Vespasianum præmonstratum velint, qui Judæos bello afflixit, quodque sequitur. *Singularis ferus depastus est eam*, Titum hunc esse ajunt ejus filium, qui assumpto ad Imperium patre, profectoq; Romam solus remansit, Hierosolymamq; oppugnatione consumpsit; & ita Eucherus accipiendum censet.

Sus Cromyonia.

IMPETUS. CAP. XIX.

Quod vero illud, quod omnium Poetarum consensu, impetus & bellica ferocitas per Suem, verum eam agrestem, indicatur? Ferocem enim bellatorem si velint insigniori aliquo vocabulo honestare, Apro eum similem dicunt. Apud Aristophanem, in Lyfistrate, mulierum chorus, *Si per Deas*, inquit, *hodie me commoveris, solvam ego Suem meum*. Et eadem comœdia, Laconum chorus minatur se cum Leonida tanquam Apro irruiturum. Nam pugnacitas usq; adeo illi propria est, ut provocatus, à venatore minime fugiat, sed ultro pugnam capessat, & in ostentata tela nihil veritus irruat: unde in proverbii cessit, cum de audacibus aut nimium promptis loquimur, ad nos venire per hastam, ut sylvestrem Suem. Romani nostri, ut sapius animadverti, venatores eos ignominia notant qui feruente jam venatione Apro conspecto, illum non illico provocaverint: atque hinc de eo, qui sibi

Hinc Mar. lib. 10. Apri pugnacitas.

sibi rixas contentionesve quarit, *ὅν ὁ γῆρας* dicitur. Harum rerum causa extrema Germanorum gentes, Aillyi appellatae, pro armis formas Aprorum olim gestare solita, una cum Matris deorum insigni, qua superstitione etiam inter hostes sese, tutos arbitrabantur. Apri porro vim & fulmineum illud robur admiratur Oppianus, quandoquidem in venatione oppressus, tandem cum occubuerit dentes usque adeo ignitos praeseferat, ut fetæ de collo adhuc trepidantibus avulsæ, dentibusque ad motæ, quasi prunis ardentibus applicitæ concrispentur, sique propius adhærescant, concrementur. Sane Canes si tunc temporis ejus dentes attigerint, tacti cutem perpetuis stigmatibus inuruntur. Tantam hunc tamen bellæ istius ferocitatem & impetum (ut *κατὰ τὸν ἄγρον* hoc dicam) facile declinari posse docet Democritus, qui eos ab Apris impeti negat, qui Cancris ungulas ac pedes alligatos gestarint. Quod vero Aprum hunc Unifestem Homerus dixit, haudquaquam hujusmodi coitus raritatem, ut aliqui putant, indicat, sed historiam ipsam, quam verissimam esse dicit Aristoteles: plerumque enim inter pacendum eo quo defertur impetu truncis & sippiibus acutis testes atterit, ut vix unus interdum relinquatur incolumis.

Huc spectat illud Horatii. Aut cum Tonantis, Ec. 4. Car. Ode 2.

ÆSTAS ET HYEMS. CAP. XX.

ÆSTATEM per fœtum Suem significari tam ex historia, quam ex vulgato dictorio docuimus. Nunc cur A per hyemale tempus hieroglyphica imagine significaret, referendum. Hyemis utique facies hispida est, aspera & horrida, hispidus, asper & horridus est A per. Humida, lutosa, pruinosaque hiems est, humidis, lutosis, pruinosisque locis A per delectatur, quibus dum fruitur, oblaesivum sibi maxime omnium videtur. Adde quod hyemali fructu, quippe glande, pascitur. Adonin ab Apro confectum, mythologi prodidere, quem Venus luget insolabiliter: id quid sibi velit operæ pretium fuerit explicare. Adonin mysteriorum interpretes Solem esse autumant, Hemisphæria duo statuunt Astronomi, lucis unum, tenebrarum alterum. Fines describunt in Zodiaco, hemisphærii superioris ab Arietis puncto primo ad Virginem usque; permeatam: inferioris à Libra ad extremos usque Pisces. In superioribus autem his signis major lucis participatio, in inferioribus longiores tenebræ. Incolit elegans Venus superius hemisphærium, lutulenta Sus inferius. Cum igitur Sol nobis excipi videtur à tenebris, Adonis ipse conficitur, hinc reliquum est, ut Venus luctu & mœrore contabescat: quæ lucem quam amabat privata, lugubrem quodammodo pallam induere cogatur. Hinc idem apud Ægyptios longæ quaritus Osiris, & Cereris tandem inventus diligentia.

Adonin ab Apro confecti hieroglyphica explicatio.

VENUS. CAP. XXI.

DIU vero apud Ptolemaum cognomento Assertorem, disputatum ferunt à peritissimis viris de Plutone, declaratumque demum est, eundem esse & Osirim & Plutonem. Cererem autem eandem ac Venerem haberi, cui cum nitor & munditia sit cordi, merito sibi proponit Suem semper abominabilem, animam uti manifestum, spurcissimum, quod in Adonis elegantiam usque adeo servare gelliat. Sane apud Sicyonios, cum victimarum omnium femora Veneri adoleri solita essent, unius tantum Suis ob huius facti memoriam, femora non adurebantur. Quoniam vero Venerem hic eam ponimus quam Cœlitem appellat Plato, quæ pura, nitida, lucis ac splendoris studiosa est, non humilè vulgaremque quæ sua conscia turpitudinis in antro secudebat, fornicibus & arborum umbris septa minime absurdum est, quod ex veteribus nonnulli tradidere suillum genus adeo invisum Veneri, quod immundissimi sunt Sues ex omni mansueto pecore, uti superius ostensum est.

ADONIS. CAP. XXII.

Hyemis figura.

QUA demum effigie ostentaretur Adonis iste in hyemalis temporis hieroglyphicum, recitare non pigeat. Simulacrum enim ejus in Libano monte olim tali habitu visebatur, obnupto scilicet capite, specie tristi, faciem manu læva, dextra amictum sustinente, in quem lacrymæ confluere videbantur: quæ omnia speciem hyemis describunt.

CHAOS. CAP. XXIII.

Sues tenebrarum symbolum.

ET quoniam ita sunt mortalium ingenia, ut quod ab uno aliquo scriptore sit excogitatum, aut memorie mandatum, nunquam alii desint qui priorum industriam labefactare conentur, sunt qui tradant Ægyptos non ea de causa suillo generi pepercisse, quod impurum id esse decrevisset, sed veneratio animalis id tenebrarum symbolum haberetur: cumque illi tenebras longe anti-